

Prøver - Evaluering – Undervisning

Engelsk

Maj-juni 2007

v/Aase Brick-Hansen, medlem af opgavekommissionen

Skoleåret 2006/2007 var præget af mange ændringer ikke mindst inden for folkeskolens afgangsprøver på FSA-niveau. I løbet af sommeren 06 blev den nye prøvebekendtgørelse vedtaget, således at da skoleåret startede, stod alle 9. klasse lærere over for en ny situation, en obligatorisk mundtlig prøve i engelsk for alle elever og en skriftlig prøve, som indgår sammen med fire andre fag i en udtræksprøve. Dvs. 20 % af 9. klasseårgangen skal op til denne prøve. Som noget nyt kan eleverne ikke længere selv bestemme, om de vil indstille sig til prøverne, en ordning som nogle svage elever tidligere benyttede sig af.

En prøvebekendtgørelse beskriver mål og rammer, men giver ikke detaljer om selve prøveindholdet. Dette fremgår af vejledningen til prøverne. Da ”Vejledning til prøverne i engelsk”

<http://www.skolestyrelsen.dk/skolen/afsluttende%20proever/proevevejledninger.aspx> forelå på nettet i løbet af efteråret, blev den derfor læst med stor interesse. Næsten alt på FSA-niveau var ændret. Som grundlag for nogle af ændringerne ligger prøveforsøg, der har været gennemført gennem de sidste år og beskrevet i de tidligere PEU-hæfter, som findes på nettet.

Ændringerne kan på nogle lærere virke voldsomme, men hvis man samtidigt tager i betragtning, at der nærmest kun er sket små justeringer af den mundtlige prøve siden den blev radikalt ændret i 1979, må man konstatere, at den ”gamle mundtlige” prøve har fungeret hensigtsmæssigt, men den tager ikke højde for, i hvor høj grad eleverne har opfyldt de slutmål, der skal prøves i. Nye arbejdsformer, inddragelse af it i undervisningen, projektarbejdsformen mm har således heller ikke været mulige at inddrage. Ved bl.a. at introducere det selvvalgte emne som en del af den mundtlige prøve bliver dette tilgode-set. I vejledningen redegøres udførligt for baggrunden for en ændring af prøverne og hvilke udvalgte slutmål, der prøves i.

Ligeledes som noget helt nyt, men længe ønsket og påpeget fx i rapport fra ”Udvalget til forberedelse af en handlingsplan for engelsk i folkeskolen”, januar 2006 (<http://www.uvm.dk/06/documents/eng.pdf>) blev der introduceret en ny skriftlig prøve på FSA-niveau. Denne prøve har til hensigt på en mere valid og reliabel måde, end det hidtil har været muligt, at teste elevernes kundskaber og færdigheder i en række om-

råder som lytteforståelse, læseforståelse, sprog og sprogbrug samt fri skriftlig udtryksfærdighed.

Elevebesvarelseserne kan på nær den frie skriftlige opgave rettes objektivt ud fra en facitliste. Eleverne opnår et antal point, der via en omsætningstabel omregnes til én karakter. Således bliver kun den frie skriftlige opgave bedømt ud fra bedømmelseskriterier, hvor der kan indgå en vis grad af subjektiv vurdering. Som noget nyt vurderes alle dele af den skriftlige prøve af to censorer, en beskikket censor fra Skolestyrelsen og en kommunal censor udpeget af kommunen. Elevernes egen lærer er således ikke længere involveret i karaktergivningen. Hvad der kom bag på en del skoleledere er, at det til FSA, men kun på dette niveau, ikke er den beskikkede censors karakter, der tæller mest ved ulighed, men blot gennemsnittet af de to censorers karakterer.

Den nye skriftlige prøve til FSA

I januar 07 udsendte Skolestyrelsen et eksempelsæt, hvoraf det fremgår, hvordan den nye skriftlige prøve kan se ud. Dette sæt var imødeset med stor forventning og er blevet brugt på langt de fleste skoler til at gøre eleverne bekendt med de nye opgavetyper, sværhedsgraden, rammerne for prøven, og at instruktionerne er på engelsk. I vejledningen beskrives, at niveauet til de receptive prøver vil være, som det kendes fra de ”gamle” prøver, men samtidigt understreges det, at prøverne og opgavetyperne vil blive videreudviklet i de kommende år. Erfaringer vil blive indhentet og ligge til grundlag for evt. ændringer af opgavetyper og sværhedsgrad. I modsætning til i andre lande har vi i Danmark ikke mulighed for at foretage afprøvning, inden et nyt opgavesæt benyttes. I stedet vil der i den til hvert sæt tilhørende omsætningstabel blive taget højde for, hvis en opgave er for vanskelig eller for let.

Erfaringer med lytteprøven

Selve prøven blev afviklet uden problemer. Eleverne fik udleveret et prøvesæt bestående af lytte- og læseopgaver, som de i alt havde en time til at løse. Til denne del af prøven må eleverne ikke anvende hjælpemidler. Eleverne prøves i at forstå hovedindhold, specifik information og detaljer i autentiske monologer og dialoger.

Den medsendte cd indeholdt 3 lyttetekster (monolog og dialoger) med de nødvendige instruktioner, gentagelser og pauser, så den tilsynsførende blot skulle trykke på start-knappen og lade cd'en køre i de planlagte 20 minutter. Mange censorer udtrykker glæde over, at eleverne bliver præsenteret for sproglige varianter og ikke blot skal lytte til britisk og amerikansk engelsk.

Langt de fleste elever havde ikke problemer med at løse opgaverne, der var af multiple choice typen. Mange censorer har bemærket, at eleverne klarede sig vældig godt i lyttedelen, ja at den var lidt for let og ikke gav nok udfordringer. De samme erfaringer gav efterfølgende analyser af de enkelte items. Lyttedelen er derfor et område, der skal udvik-

les, og evt. andre teksttype kan blive brugt fx diskussioner, meddelelser, radioindslag mm. Ligeledes kan det være, at ikke alle indslag, vil blive spillet to gange. Klare instruktioner vil fortælle eleverne, om de vil få en tekst gentaget eller ej, da det er afgørende, at eleverne har disse oplysninger, inden de skal lytte. Samtidigt vil der altid være tid til, at eleverne kan læse opgaverne igennem inden aflytningen, så de er klar over, hvad de skal lytte efter. Opgavetyperne kan også blive udviklet, så det kan forekomme, at eleverne fx skal vælge rigtige sætninger eller skrive et ord eller et kort svar.

Erfaringer med læseprøven

Læseopgaverne bestod af fire dele, hvor eleverne skulle vise, om de behersker forskellige læsestrategier. Første del bestod af 5 korte tekster med tilhørende multiple-choice opgaver, hvor eleverne blev prøvet i at forstå hovedindholdet i korte autentiske tekster. Denne første del var langt den letteste, hvorfor de fleste elever klarede den godt. Anden del bestod af en sammenhængende tekst, hvor eleverne skulle matche overskrifter med de enkelte afsnit. Der var flere forslag, end eleverne skulle bruge, hvad der syntes at komme bag på nogle elever. De var tilsyneladende ikke klare over, at man kan være nødt til at gå tilbage og ændre på sine første valg. For mange elever valgte den første den bedste løsning og glemte at checke deres svar.

I den tredje del skulle eleverne matche fem personer med syv mulige klubber. Hver person blev beskrevet med fx interesser, og klubberne med hvad de kunne tilbyde af muligheder. Dvs. eleverne i denne opgave skulle uddrage specifikke informationer og opnå en detaljeret forståelse. Den sidste opgave var en længere sammenhængende tekst med tilhørende multiple choice opgaver, hvor eleverne blev prøvet i indholdsforståelse og forståelse af ord i en tekstsammenhæng.

For nogle elever var der meget tekst, der skulle læses på 40 minutter, men langt de fleste elever klarede sig som forventet. De dygtige elever klarede sig godt, og de svage læsere mindre godt. At nogle elever har problemer med læsedelen, afspejler blot den daglige situation, hvor vi ved, at der er elever med læseproblemer.

En efterfølgende itemanalyse af elevbesvarelser viste, at de fire læsedele vurderes til at have fungeret både med stor validitet og reliabilitet. Analysen undersøgte bl.a. hvilken spredning, der var på svarene i de enkelte items.

Anden del af prøvesættet

Sprog og sprogbrug

Til denne del har eleverne to timer, hvoraf det skønnes, at de har brug for 30 minutter til at løse opgaverne i sprog og sprogbrugsdelen, men det er op til eleverne selv at disponere de to timer. Bruger de mindre tid på sprog og sprogbrugsdelen, har de mere tid til den frie opgave og omvendt. Eleverne må bruge hjælpemidler som ordbøger, grammatiske oversigter og anvende computer med stave-og grammatikkontrol.

Opgaverne i sprog og sprogbrug bestod af 4 opgaver, hvor eleverne blev prøvet i forskellige udvalgte områder. Disse vil naturligvis variere fra opgavesæt til opgavesæt, da der er mange områder, der kan testes.

I den første (multiple-choice) opgave skulle eleverne vælge det rigtige ord eller udtryk. I den anden skulle de skrive den rigtige datidsform af bl.a. uregelmæssige udsagnsord, en opgave der voldte mange elever problemer til trods for, at de kunne checke deres svar i deres hjælpemidler. Tilsyneladende er det et grammatisk område, der bør tages op i undervisningen. I den tredje del (multiple choice) skulle eleverne vælge den rigtige præposition, ligeledes en opgave, hvor hjælpemidlerne kunne inddrages. Endeligt den sidste opgave, hvor eleverne fik oplyst, at der var 10 fejl i en tekst, som de skulle rette. Denne opgave blev af mange opfattet som vanskelig, selv om den indeholder typiske fejl, eleverne har mødt mange gange i deres egne opgaver. Ved at blive bedre til at gennemarbejde deres egne skriftlige opgaver og fokusere på typiske fejltyper, vil eleverne uden tvivl blive bedre til at løse denne opgavetype. Fx kan de lave deres egen checkliste med typiske fejl.

Den frie opgave

Den sidste del bestod af en fri opgave, hvor eleverne inden for 350-450 ord skulle skrive et brev. De skulle beskrive sig selv, deres kvaliteter og erfaringer, så de havde chance for at få et feriejob. Opgaveoplægget var meget struktureret, og fulgte eleverne dette, havde de dispositionen for deres besvarelse. Der var et klart modtager/afsender forhold. De fleste elever havde husket at skrive afsender på og hvilket job, de søgte, samt at begrunde dette, men der var også besvarelser, hvor eleverne blot skrev om sig selv uden at pointere, hvorfor de var kvalificerede til en af de fire jobmuligheder, samt glemte at skrive deres navn. Det må forventes jvf. slutmålene, at elever på FSA-niveau kender til og kan overholde forskellige skriftlige genrer, bl.a. brevgenren. De færreste elever havde sat besvarelsen op som et brev med modtager og afsender, dato eller inddelt brevet i passende afsnit.

Som en censor skriver: ”Opgaven har fungeret godt. Den har givet udfordringer til de stærkeste og sikret de svageste en mulighed for at lave noget funktionelt skriftligt. Det er vigtigt med de klare skriveordrer, der skal følges. Evalueringen er langt nemmere og mere præcis end tidligere (FS-10). Det er lettere at vurdere elevernes skriftlige kompetencer nu, hvor elementer som forskelle i oplæg og længde er reducerede.”

Emnet har fungeret efter hensigten, og alle har kunnet skrive om det. Nogle har valgt at skrive, som om de var bosat i USA, hvad der er helt i orden. Billederne havde inspireret mange. Nogle censorer beklager, at en del elever har skrevet for korte besvarelser, ja helt ned til blot 3-4 linier. Opgaven kan ikke besvares fyldestgørende, hvis ikke den har et vist omfang, og 350-450 er beregnet til at være passende for denne opgave. Er den me-

get kortere, mangler der informationer. Ligeledes passer omfanget til den tid (ca. 1½ time), som eleverne har til rådighed.

Uden tvivl er der nogle, som endnu ikke har opnået sikkerhed i at udtrykke sig i en fri skriftlig opgave. Dette kan dels skyldes manglende træning, dels at prøven er obligatorisk. Den gruppe svage elever, vi også har i Folkeskolen, er måske endnu ikke i stand til at nå et middel niveau i en sådan skriftlig opgave. De er ikke nået så langt i deres sproglige udvikling.

Brug af IT

Over 95 % har benyttet computer og har derved let kunnet konstatere omfanget af deres besvarelse. Mange er gode til at benytte redigeringsredskaberne og at flytte rundt med tekstbidder, men det kniber med at benytte hjælpen fra stave- og grammatikkontrollen. Der forekommer en del homonymfejl som fx *witch* i stedet for *which*, og *to, two, too*. Forhåbentligt vil mere træning fremover give færre fejl.

Forskellige fejltyper

Som en censor skriver: ”Fejltyperne er de kendte, som vi gennem årene har set til FS-10 prøven. Ofte er det ”danismer”, forkerte eller manglende ordbogsopslag, og ikke kun hos de svagere elever, stavefejl og fejl med præpositionerne, fejl i verbernes tider og former og kongruensfejl, forkerte uregelmæssige flertalsformer, brug af *there* i stedet for *who, which, that*. For mange elever kender ikke til tegnsætning, og her tænkes blot på at sætte punktum.”

Uden tvivl vil der i de kommende år blive arbejdet mere målrettet med elevernes skriftlige udtryksform, og mange af ovennævnte fejltyper vil blive minimeret, men at skulle udtrykke sig skriftligt på et fremmedsprog vil altid være en krævende opgave, og ikke blot for elever på 9. klassetrin. Eleverne vil være i en fortsat sproglig udvikling, og kun gennem regelmæssig træning med forskellige små skriftlige opgaver, vil nogle fejl efterhånden kunne forsvinde.

Vurdering

Brug af facitdelen og omsætningstabellen

Til hvert sæt vil der være en facitliste eller vejledning, der skal følges. Denne lægges på Skolestyrelsens hjemmeside. Ved en forcensur inden udsendelsen tages der stilling til, om der er behov for at udsende orientering om specielle forhold, der gør sig gældende, og hvordan en foreløbig omsætningstabel fungerer. Fx blev det i år besluttet at acceptere to rigtige forslag i lyttedelens item 11, men at facitlisten forsat skulle bruges med kun ét rigtigt svar. I stedet blev der taget højde for begge rigtige svar, ved at eleven kunne få 13 i lytteopgaven, selv om der var én fejl. Det vil fortsat være denne fremgangsmåde, der vil blive brugt. Da opgaverne ikke kan afprøves på forhånd på samme målgruppe, kan alle svarmuligheder ikke være fundet. Justering vil kunne forekomme, og Skolestyrelsen vil hurtigst muligt orientere om en sådan. Det er derfor vigtigt at pointere, at lære-

re/censorer **ikke** må lave deres egen facitliste. Skolestyrelsens skal følges, hvis omsætningstabellen skal kunne fungere efter hensigten.

Sommerens erfaringer

Trods meget kort tid til at sætte sig ind i en ny skriftlig prøve, er den blevet modtaget yderst positivt af både lærere og censorer. Mange har udtrykt, at de finder prøven har fungeret godt, og ikke mindst er de glade for, at der indgår en fri skriftlig opgave. Prøven viser ligeledes, at der er områder som fx læseforståelse og skriftlig udtryksfærdighed, hvor der skal arbejdes mere intenst, hvad der kun er naturligt, når nye områder og testformer indgår. Det er ikke i 9. klasse, dette arbejde skal startes, men færdighederne skal gradvist udvikles fra engelskundervisningens start, som beskrevet i Fælles Mål for engelsk.

Den mundtlige del af FSA-prøven

Ved at flytte testning af læse- og lytteforståelse til den skriftlige del for at skabe en mere valid læse- og lytteprøve, blev der mulighed for at ændre den mundtlige prøves indhold og sætte mere fokus på den mundtlige sprogfærdighed. Prøven er nu todelt. Den består af elevens redegørelse for et selvvalgt emne (ca. 5 minutter) og en samtale ud fra et spørgsmål, der udspringer fra et overordnet tema i tekstopgivelserne (ca. 8 minutter). Samlet er der afsat 20 minutter til hver elev, hvilket også giver passende tid til forhandling mellem censor og lærer og til at give eleven en karakter ledsaget af en grundig og beskrivende vurdering af præstationen. Mange censorer bemærker, at den afsatte tid har været passende.

Samtlige censorer udtrykker stor glæde for denne prøve. De finder, at den trods nogle startvanskeligheder fungerer godt og er en god fornyelse på FSA-niveau. Lærere og elever har givet udtryk for det samme. De mange spørgsmål, der blev stillet til fagkonsulenten i løbet af foråret, er udtryk for, at lærerne gerne vil leve op til de nye krav og er meget interesserede i at afvikle prøven efter forskrifterne, men som det har været tilfældet tidligere, vil det nok tage et par år, inden lærerne bliver helt fortrolige med alle elementer i en ny prøveform.

Tekstopgivelser

Som hidtil opgives der 30-40 normalsider inkl. ikke skrevet materiale. Disse 30-40 sider omfatter klassens tekstopgivelser fra året arbejde og den enkelte elevs tekster vedr. det selvvalgte emne. Dvs. 40 sider er det maximale samlede antal sider, der opgives for en elev, men tallet af sider kan variere fra 30-40.

Tekstopgivelserne fra årets arbejde er ofte et udvalg fra de mange flere tekster, der er arbejdet med i årets løb, eller uddrag af disse. Der arbejdes i langt de fleste tilfælde med langt flere tekster, end der skal opgives til prøven. Nyt er blot, at i det samlede antal sider skal der være plads til de tekster, eleven har valgt at benytte til sit selvvalgte emne. Det er

vigtigt, at læreren i samarbejde med eleverne har valgt tekster eller så brede temaer, at eleverne kan fordybe sig i et emne hertil.

Censorerne bemærker, at tekstopgivelserne har levet op til de stillede krav og indeholder et godt og bredt grundlag for eleverne at arbejde med og gå til prøve ud fra. Skolerne arbejder alsidigt med såvel tekster fra lærebogssystemer som ”sammenstykkede” tekster fra ungdomsblade, internettet eller supplerende materialer. Hvis tekster fra nettet bruges, skal man huske at angive internetadressen som kilde. Der ser ud til at være en tendens til, at der opgives mere fakta-baserede tekster end skønlitterære tekster. Det skyldes måske det selvvalgte emne, hvor mange skønner, at det er lettere at arbejde med et emne, når udgangspunktet er fakta-tekster om emner fra engelsktalende lande. Lyd-billedematerialet er som oftest film eller TV-udsendelser.

Inden tekstopgivelserne afsendes til censor, skal de være underskrevet af skolelederen. Elev og lærer underskriver elevens disposition til det selvvalgte emne, inden denne sendes til censor.

Valg af temaer

Som det tidligere er beskrevet i et PEU-hæfte, kan et land ikke betragtes som et tema. Tekster om et land behandler mange aspekter ved dette, som alle kan være temaer. Har man fx arbejdet med Australien, har man uden tvivl arbejdet med minoritetsgrupper, unges forhold, indvandring, turisme, livsstil mm. I stedet for at kalde temaet *Australia*, kan man kalde dem *Minorities*, *Immigration* osv. Ud fra disse temaer, vælger eleverne et selvvalgt emne. Ligeledes med udgangspunkt i de opgivne teksters temaer, udarbejder læreren spørgsmålene, som eleverne trækker til anden del af den mundtlige prøve. Hvis man har lidt bredere temaer, er det lettere for eleverne at vælge et fordybelsesemne og for læreren at udarbejde en række gode, forskellige spørgsmål.

Den selvvalgte opgave

I vejledningen beskrives denne del meget udførligt, men der kan naturligvis ikke være taget højde for alle spørgsmål, der måtte opstå. Derfor har der været en livlig aktivitet på fagkonsulentens skolekom-konference, hvor en del uklare forhold er blevet beskrevet. Vigtigt er, at det selvvalgte emne ikke ses som en pendant til projektopgaven, men først og fremmest fungerer som en sproglig opgave, hvor udvalgte færdigheder afprøves. Man skal passe på, at eleverne ikke vælger for brede emner, så de ikke får tid til at fordybe sig. Fx havde nogle elever valgt det omfattende emne *The Amish*. De kunne med fordel have valgt fx *The Rumspringa Period*.

Dispositionen

Skabelonen, som den er skitseret i vejledningen, har i de fleste tilfælde dannet grundlag for den disposition, eleverne har udarbejdet. Den har i sin enkelthed fungeret som et godt redskab. Der var dog store forskelle på, hvor fyldige dispositionerne var vedr. begrundelse for valg af emne og selve dispositionen. Dispositionen er elevernes hjælp til at

blive fastholdt i det stof, eleven ønsker at redegøre for inden for de afsatte ca. 5. minutter. Det kan derfor være en god idé, at eleven skriver en fyldig disposition med bl.a. stikord, da det kun er denne elevene må medbringe til fremlæggelsen. Evt. kan der være et billede på dispositionen, hvis det er relevant for fremlæggelsen. Det vil fx være vanskeligt at redegøre for et stykke kunst uden at bringe et billede af dette. Den samlede disposition må kun fylde en A4-side.

Erfaringer fra prøveforsøg har vist, at eleverne bruger alt for meget tid på at tænke på en kreativ fremlæggelse fx at være udklædte, i stedet for at fokusere på, hvordan de sprogligt vil redegøre for deres selvvalgte emne.

Man bør være opmærksom på, at nogle elever har brug for *megen* hjælp til at få lavet en disposition. Læreren har ansvaret for, at alle elever får afleveret en disposition rettidigt. Selv om dispositionen ikke tæller med i bedømmelsen, vil det være et dårligt udgangspunkt for eleven at skulle gå til prøve uden. Kun dispositionen, som den er fremsendt til censor med lærers og elevs underskrift, må medbringes og bruges af eleven i fremlæggelsen.

I år er det kommet lidt bag på en del lærere, hvor tidligt det er nødvendigt at igangsætte arbejdet med det selvvalgte emne. Det vil være meget forskelligt fra klasse til klasse, hvad der er muligt. Nogle foretrækker at sprede arbejdet over flere måneder, andre at arbejde meget intensivt i en kort periode. Et er sikkert, der er ikke megen tid mellem de skriftlige prøver og den mundtlige prøvetermin. Det er derfor ikke tilrådeligt kun at placere arbejdet i denne periode. Desuden skal dispositionerne være censor i hænde 14 dage før prøvedagen, som måske ligger som en af de første dage i den mundtlige prøveperiode.

Tekstvalget

Elevernes valg af emne ligger ofte tæt op ad det overordnede tema fra årets tekstarbejde, men der er stor alsidighed i udformningen. Mange elever har som tekstgrundlag til deres selvvalgte emne i høj grad benyttet sig af fakta-baseret materiale fra internettet og ungdomsblade. Det er vigtigt at erindre, at intentionen med et selvvalgt emne er, at eleverne kan vise, at de kan fordybe sig i et emne og tilegne sig informationer, som de på en selvstændig måde kan redegøre for.

Af elevens kildefortegnelse skal det fremgå, hvor teksterne er taget fra, fx kan internetadresser bringes. Elevernes kilder skal være på engelsk og omhandle forhold i engelsktalende lande. Antallet af normalsider skal også fremgå. For mange elever vil der være tale om, at de foretager et udvalg af de læste tekster og antal sider, da de ofte har læst langt flere, end der skal skrives på dispositionen.

Manglende dispositioner

Nogle få elever havde ikke fået afleveret deres disposition i tide. Der har derfor været en del tvivl, om en elev i så fald kunne gå til prøven. På 9. klassetrin er prøven obligatorisk, så eleven **skal** til prøve med eller uden disposition.

Dispositionen skal ikke vurderes i sig selv, men er elevens forhåndsmelding om, hvad han/hun vil komme ind på. Ved fremlæggelsen vil det sikkert fremgå, om eleven har en tilstrækkelig viden om og struktur på det, han/hun ønsker at fremlægge, samt har de engelsksproglige redskaber, det kræver. Hvis en elev ikke møder op, vil det på prøvebeviset fremgå, at han/hun er udeblevet fra prøven.

Vedrørende elever i 10.klasse er situationen lidt anderledes. Eleverne kan have tilmeldt sig FSA-prøven, men kan fortryde det i sidste øjeblik, da prøverne ikke er obligatoriske i 10. kl. De skal da blot melde fra på skolens kontor inden det tidspunkt, de skal op.

To eksempler på dispositioner fra sommerens censorrapporter

A. Main Topic: Northern Ireland

My topic: Bloody Sunday

I have chosen this topic as I am very interested in the political situation in Ireland.

1. What happened on Bloody Sunday?
 - January 30th 1972
 - Irish people demonstrating - Derry
 - British Police road block
 - British paratroopers
2. The outcome of the situation
 - 13 people died – 17 were wounded
 - Situation got worse
 - The Irish declared war against the British
3. Lyrics: John Lennon's and U2's Sunday Bloody Sunday
 - Politics and incidents from Ireland
4. My own opinion – the situation now.

Sources:

U2's Sunday, Bloody Sunday – lyrics 1, 0

John Lennon's Bloody Sunday – lyrics 1, 0

http://en.wikipedia.org/wiki/Bloody_Sunday (ca. 6 ns)

Movie – Bloody Sunday: The Movie by Paul Greengrass – 107 min.

B. Main topic: Racism in the USA

My topic: A fight for the minority

I have chosen this topic as I find it very interesting and still very relevant.

1. The Afro-Americans

Coming to the US
Working as slaves
1865 The American Civil War
No less than 4 million

2. Racism begins

Some people better than others?
Better than former life
Almost treated like slaves
Segregation

3. A fight for the minorities begins

Rosa Parks – Mother of Modern-day Civil Rights Movement
The bus boycott – 382 days
Martin Luther King Jr.
Southern Christian Leadership Conference – inspired by non-violence

4. The march on Washington – a highlight

For jobs and freedom
Largest gathering of protesters in Washington
'I have a dream'

5. My opinion

Sources: 3 lange Wikipedia henvisninger, men manglede antal sider.

Måske vil nogle elever have brug for en mere udførlig disposition med nogle flere stikord, da de kun må medbringe dispositionen, som den er fremsendt til censor. Dvs. eleverne kan ikke på et senere tidspunkt tilføje nogle stikord eller til selve prøven medbringe andet materiale.

Anden del af prøven

Prøvespørgsmålet

Til denne del af prøven, der er en samtale mellem elev og eksaminator, skal denne have udarbejdet igangsættende spørgsmål, som skal have tydelig sammenhæng med tekstopgivelserne. En elev må ikke kunne trække samme tema, som han/hun har arbejdet med i sit selvvalgte emne. Det er vigtigt at huske, at intentionen med den todelte mundtlige prøve er, at eleven viser, at han/hun har tilegnet sig en viden både gennem arbejdet med sit selvvalgte emne og fra årets arbejde.

Med fordel kan man i stedet for at arbejde med meget brede overordnede temaer, dele dem op i mindre. I stedet for fx at kalde temaet Minorities, kan det deles op i Homeless People og Aborigines. Dvs. at eleven kan vælge selv at arbejde med at uddybe områder inden for Homeless People, fx unge, der bliver hjemløse, og samtidigt er det muligt at trække et prøvespørgsmål om fx The Aborigines.

På den seddel, eleven trækker, skal være anført det overordnede tema og det igangsættende spørgsmål evt. suppleret med et billede, samt hvilken tekst eller 2-3 tekster, eleven kan relatere til. Der er brug for mange spørgsmål, da hvert spørgsmål kun må kunne trækkes to gange og ikke være det samme tema, som elevens selvvalgte emne. Mange lærere løste dette problem ved rent praktisk at fordele spørgsmålene i kuverter med samme tema, således at det var let at fjerne kuverten, eleven ikke måtte trække fra. Af den oversigt læreren udarbejder over prøvespørgsmålenes relation til tekstopgivelserne vil det klart fremgå, hvilke spørgsmål den enkelte elev må trække, og censor kan let kontrollere dette. Er der problemer, må censor i samtalen med læreren inden prøven, afklare disse.

Flere censorer har bemærket, at der var gjort et stort arbejde med at udarbejde spændende og gode spørgsmål, både hvad angår layout og spørgsmålenes kvalitet. Samtidigt påpeger de, at spørgsmålene skal være igangsættende og ikke indeholde en forventning om, at eleven kan give en løsning på alle de moralske og etiske spørgsmål, der findes i denne verden.

Et par eksempler på spørgsmål, der har fungeret.

School shootings

“What makes some teenagers go crazy and start shooting their school friends?”

Texts from this year:

Death Wish Kids – Kip Kinkel

Bowling for Columbine

Hvorimod et spørgsmål som: “What makes young people criminal?” er alt for bredt.

The Amish

“How does the everyday life of an Amish teenager differ from yours?”

Texts from this year:

The Devil’s Playground, DR

Who are the Amish?

Homelessness

“What makes a young person leave his or her home?”

Texts from this year:

Seen through the eyes of a child
Homeless, Reports in English, DR

Selve prøvedagen

Fremlæggelsen

Censorrapporterne beretter om topforberedte elever, der havde meget at fremlægge på de ca. 5 minutter, der er til rådighed. Eleverne var meget glade for denne del af prøven, da de selv havde kunnet vælge emne og hjemmefra havde kunnet øve sig på, hvad og hvordan de ville redegøre for dette.

Et godt råd er at aftale med eleverne, hvad disposition skal kaldes på engelsk (*outline*), og at lære dem, at det **ikke** hedder *disposal*, som desværre blev brugt af mange - både lærere og elever.

Eleverne medbragte deres dispositioner, som de fortalte ud fra. Mange havde tydeligvis lært deres redegørelse udenad i stedet for at tale mere frit ud fra deres disposition. Dette ville have gjort deres redegørelse mere engagerende at lytte til og ikke mindst vist, om de beherskede intonation og sætningsrytme. Hvis læreren forsøgte at få eleven til at tale mere frigjort, blev eleven bare forvirret og tabte tråd.

De 5 minutter er elevens egen tid, og derefter kan lærer og censor stille uddybende spørgsmål. Lærerens rolle er at være lyttende, når eleven kan fremlægge selvstændigt, og at være igangsættende, når eleven har brug for hjælp.

Langt de fleste elever klarede denne del af prøven godt. De svage elever havde problemer med at fylde tiden ud og havde vanskeligt ved at udtrykke sig på et selvstændigt sprog. For ofte forfaldt de til at prøve at anvende indviklede sætningsstrukturer og et ordvalg, der ikke var deres eget i stedet for at udtrykke sig med det enkle ordvalg, de selv beherskede.

Samtalen

Eleven trak nu sit spørgsmål. En god idé er at lade eleven få lidt tid til at tænke over det, mens lærer og censor laver hver deres notater om første del af prøven. Det anbefales, at man benytter evalueringsskemaet fra prøvevejledningen

(<http://us.uvm.dk/grundskole/proeverogevaluering/documents/engelsk190207.pdf>)

For elever, der ikke er gode læsere, er det en dårlig idé at lade dem læse spørgsmålet op. De vil kun få vist, at denne færdighed mestrer de ikke. Desuden indgår oplæsning ikke i de færdigheder, eleven skal prøves i.

Denne del af prøven består af en samtale med udgangspunkt i det udtrukne spørgsmål. Det forventes, at eleverne kan relatere til tekstopgivelserne. Dette er ikke at referere teksterne, som de er anført på spørgsmålet. Nogle censorer bemærker, at eleverne kun refe-

rerer, i stedet for at ”besvare” spørgsmålet ved at inddrage oplysninger fra teksterne og perspektivere til årets arbejde.

Som det fremgår, er denne del af prøven en samtale, dvs. primært mellem elev og lærer. Eleven skal have mulighed for at vise sin mundtlige sprogfærdighed, og læreren indgår i samtalen og holder denne i gang ved fx at stille åbne spørgsmål, der kan føre eleven videre. Ja/nej spørgsmål må fx ikke stå alene, men følges op med mere uddybende spørgsmål, så eleven får mulighed for at udtrykke sig mere sammenhængende. Endeligt må samtalen ikke blive en ren udspørgen af eleven.

Mange censorer bemærker, at anden del af prøven har været sværere at holde i gang, da eleverne tilsyneladende har brugt flest kræfter på deres selvvalgte emne og derfor ikke forberedt sig tilsvarende grundigt på den efterfølgende samtale.

Elevens mundtlige sprogfærdighed i de to delprøver

Til den første del har eleverne kunnet øve sig forud for prøven og kunnet slå nødvendige ord og udtryk op. Fremlæggelsen er derfor ofte præget af et flydende sprog med mange gode idiomatiske udtryk og vendinger, men dog med nogle sproglige fejl som bl.a. kongruensfejl.

Den frie samtale kræver, at eleverne her og nu kan finde de ord og udtryk, de har brug for – altså kan vise, at de har et paratsprog og kan gøre brug af hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, hvor ordforrådet ikke rækker.

Der er således tale om, at eleverne får vist to sider af deres sprogfærdighed, at kunne redegøre for noget forberedt og at indgå i en uforberedt samtale ud fra et kendt tema. Disse to sider kan ikke sammenlignes, men skal vurderes hver for sig. Nogle lærere og censorer har en forventning om, at eleven skal kunne vise lige stor sikkerhed og selvstændighed i begge dele. De dygtige elever kan, men for langt de fleste vil der være forskel på præstationerne i første og anden del. Samtaledelen vil bl.a. være karakteriseret ved, at der forekommer ufuldstændige sætninger, omformuleringer, brug af kommunikationsstrategier, når det præcise ord ikke lige ligger på tungen mm. Det vil sige, at til fx en middelprestation kan der ikke stilles samme krav til elevernes sprogfærdighed i de to delprøver. Nogle censorer efterlyser et revideret evalueringsskema, der fungerer bedre ved den todelte prøve, så der kan tages højde for disse forskelle. En idé kunne være at skrive i skemaet med to farver, en til redegørelsen og en anden til samtalen.

Censors rolle

For mange elever er en censor en ukendt og derfor skræmmende person. Derfor bør censor bevidst medvirke til, at eleven får et positivt indtryk af denne ved at optræde venligt, have øjenkontakt med eleven, og ved nikken, yes, hm-lyde tilkendegive, at han/hun

er interesseret i, hvad eleven fortæller. Censor kan være aktiv deltager i eksaminationen ved at stille relevante, uddybende spørgsmål, når der er brug for dette.

Som censor er man nødt til under eksaminationen at foretage smånotater til den senere evaluering af elevpræstationen. Dette kan godt foregå diskret, uden at censor hele tiden ser ned på sine notater, men bevarer øjenkontakten med eleven. Evalueringsskemaet (<http://us.uvm.dk/grundskole/proeverogevaluering/documents/engelsk190207.pdf>) bør først udfyldes, når eksaminationen er færdig.

Den endelige karakter

Censorer beretter om stor enighed vedr. karakterfastsættelserne. Der har været passende tid til at vurdere elevpræstationerne, fastsætte den endelige karakter og give eleven denne med en uddybende beskrivelse af præstationen.

Det har været vigtigt at fastslå, at det er en mundtlig sprogprøve, hvor elevens mundtlige sprogfærdighed først og fremmest skal vurderes. Desuden skal der inddrages aspekter, der vedrører den indholdsmæssige del, fx om eleven har fundet relevante informationer og kan redegøre for disse, har struktureret sin fremlæggelse, og om det er en selvstændig præstation.

Når eleven får sin karakter, skal den verbale beskrivelse af elevens præstation først og fremmest tage udgangspunkt i elevens mundtlige sprogfærdighed med en vægtning af positive og negative sider. Har eleven fx et nuanceret ordforråd, gør brug af hensigtsmæssige kommunikationsstrategier, i stedet for på dansk at spørge om, hvad et ord hedder på engelsk osv. Derefter inddrages de andre indholdsaspekter. Den samlede beskrivelse skal harmonere med de ministerielle beskrivelser på de tre beskrevne niveauer (<http://us.uvm.dk/gymnasie/karakter/documents/Engelskinkl.10.kl.220507.pdf>).

En god prøveform

Samtlige censorer bemærker, at de finder den nye prøveform meget mere relevant end den tidligere. Den giver et bedre grundlag for at vurdere elevernes mundtlige sprogfærdighed. Eleverne har mere selvtillid og viser mere engagement, da de i langt højere grad end tidligere har indflydelse på prøveforløbet. Også de svage elever føler, at de får en god start på prøven, selv om resultaterne viser, at det selvvalgte emne er vanskeligt for denne elevgruppe.

Mange understreger, at de opgivne tekster har fået en funktion, da de indgår i prøven på en relevant måde. For den svage, men flittige elevgruppe betyder det, at de har noget at holde sig til og sige noget om.

Tak til censorerne

Tak til de mange censorer for deres spændende beretninger om prøveafviklingen. Alle udtrykker stor tilfredshed med de nye prøver til FSA og imødeser, at prøverne næste sommer vil blive modtaget med endnu større tilfredshed af både elever, lærere og censorer, da mange usikkerhedsmomenter vil være afklaret.

FS-10

Den skriftlige prøve.

I år var der oprindeligt tilmeldt 27.834 elever, men som altid tilmelder skolerne – ikke mindst 10.klasse skolerne – langt flere elever, end det egentlige antal, der går til prøve i maj. Meget sker i løbet af 10. klasse, så antallet af tilmeldte og det faktiske antal elever, der går til prøven, kan ikke være identiske. Nogle elever forlader 10. klasse i løbet af året, og nogle ønsker at aflægge prøve på FSA-niveau. Endeligt kan der være elever, der meget sent beslutter kun at aflægge den mundtlige del af FS-10 prøven, eller slet ikke at gå til prøve.

Opgavesættet

Sættet bestod i år af følgende tre emner:

- 1 The Smiling Danes? – den kulturbundne opgave
- 2 Are You a Computer Game Nerd? - den personlige opgave, der udfordrer elevens viden og erfaring
- 3 Something on the Mind – den fabulerende opgave

Det er værd at gøre eleverne opmærksomme på, at der kan være stor forskel på sværhedsgraden i opgavetyperne. Det er for eksempel vanskeligere at skrive en besvarelse i et argumenterende sprog end i et fabulerende. Årets emner var meget forskellige, som de også bør være, når eleverne skal have mulighed for at vælge. Mindst en af opgaverne har appelleret til eleverne.

The Smiling Danes?

Eleverne skal kommentere en journalists synspunkter om Danmark og selv fremkomme med deres mening. Illustrationen er et foto af en lyshåret cyklende ung dansk pige. Ca. ¼ af eleverne havde valgt at skrive ud fra dette oplæg.

Fotoet blev sjældent kommenteret, men har tydeligvis sat gang i elevernes tankevirksomhed. Mange elever besvarer enkeltvis de fem kommentarer. Andre – de bedre besvarelser – giver en sammenhængende kommentering. De fleste elever har lavet besvarelser, hvor de kommer vidt omkring og inddrager mange relevante ting, samt får perspektivet til et nutidigt Danmark. Emnet appellerede især til elever, der holder meget af deres land eller er socialt og politisk bevidste.

Are You a Computer Game Nerd?

I denne opgave skulle eleverne beskrive deres yndlingsspil, og hvorfor det fascinerede dem. Der var nogle igangsættende spørgsmål, som mange elever slavisk besvarede punkt for punkt. Ca. 1/3 af eleverne havde valgt denne opgave. De fleste var drenge, men dog var der en del piger, som også følte sig som "nerds".

Hvis ikke vi har vidst det før, fremgik det klart af besvarelsene, hvad eleverne bruger deres fritid til, men så sandelig også, at de har lært en stor mængde sproglige udtryk. Dette kan lede til spørgsmålet, om vi ofte nok inddrager de emner, medier og det sprog, eleverne beskæftiger sig med i deres fritid i undervisningen? Eleverne har klart tilegnet sig et stort ordvalg, og kun få er forfaldet til at bruge sammentrækninger og forkortelser, som de er vant til at bruge i fx SMSmeddelelser, fx u = you, r = are eller i email.

Mange kastede sig ud i alt for lange redegørelser af spillenes regler og glemte helt at disponere deres stof og at beskrive, hvad der fascinerede dem ved spillene, men der var også fremragende besvarelser, der tydeligt viste, hvor eleverne har lært deres engelsk, og at de er vant til skriftligt at kommunikere på engelsk med deres medspillere over hele verden. Som mange censorer kommenterede: "Besvarelsene gav et spændende indblik i de unges spilleverden og indsigt i en række spil."

Something on the mind

Ca. 40 % af eleverne valgte denne fabulerende opgave, hvor de ud fra et billede af en dreng, der sidder i dybe tanker, skal skrive drengens historie, og hvad der gør ham så tankefuld. Fotoet har sat mange tanker i gang. Nogle har brugt drengens krusede hår, som antydning af, at han kunne have en afroamerikansk baggrund. Andre har skrevet meget personlige besvarelser omhandlende alt fra kriminalitet, skilsmisser, sygdom og død. Men som en censor skriver: "Alt for mange elever overser, at der er en todeling i opgaven. Mange svarer kun på, hvad drengen har oplevet og slet ikke på hvorfor han er *thoughtful*. De samme elever overser, at hvis drengen sidder fordybet i tanker på sengen, er han næppe meget lykkelig. Nogle elever falder helt i og skriver udelukkende om egne oplevelser eller erfaringer. Men der fortælles også med følelse. Der kom mange gode besvarelser med de mest triste og sørgelige historier."

Brug af computer

I år var næsten alle besvarelsene skrevet på computer. Kun 2-3 % valgte at aflevere en håndskreven besvarelse. Til trods for at eleverne har mulighed for at bruge computerens stavetjek, kan de færreste udnytte den hensigtsmæssigt. Der laves mange homonym-fejl fx *there/their*, *aloud/allowed*. Eleverne staver, som de synes ordet lyder uden at checke dette.

Langt de fleste computerbesvarelser er på ca. 1½-2 sider, og kun meget få elever skriver lange besvarelser på 4-6 sider. Det kunne tyde på, at eleverne er blevet mere bevidste

om, at det er kvalitet i stedet for kvantitet, det drejer sig om. Alligevel møder man for ofte besvarelser, der ikke er gennemarbejdede eller strukturerede.

Med indførelsen af den skriftlige prøve i 9. klasse må det fremover forventes, at der ikke mindst på 8.-9. klassetrin bliver sat mere fokus på arbejdet med den skriftlige dimension, således at dette vil afspejle sig i de fremtidige FS-10 besvarelser, hvor eleverne også skriftligt vil vise, at de kan leve op til slutmålene, som de stilles til FS-10 prøven. Eleverne har 3 timer til deres rådighed og derfor god tid til at gennemarbejde deres besvarelser ved hjælp af de tilladte hjælpemidler.

Ordforråd

Mange elever kan skrive sammenhængende beretninger, hvor stilen er tilpasset situationen, men en del elever mangler et nuanceret og præcist ordforråd. Det fremgår ikke af besvarelserne, at ordbøger i bogform eller elektronisk benyttes særligt ofte, men i stedet skriver eleverne, det ord eller udtryk, der først falder dem ind. Der bliver derfor en del gentagelser og anvendt meget få nuanceringer fx til at beskrive personer. Nogle elever viser, at de ikke mestrer at anvende ordbøgerne hensigtsmæssigt. Der forekommer derfor forkerte opslag, som virker meningsforstyrrende og fører til forkerte formuleringer. Ordforrådet har en enorm betydning for sprogfærdigheden, og efter 7-8 års undervisning og ikke mindst den daglige engelske påvirkning, eleverne får fra medierne, bør det forventes, at eleverne har tilegnet sig et dækkende og rimeligt nuanceret ordforråd, så de ikke forfalder til at skrive ... ”and stuff like that”.

Verberne

Mange censorer bemærker, at eleverne har problemer med at vælge den rigtige tid og form af verberne. De springer rundt i tiderne, så det kan være vanskeligt at følge med i handlingen. Den samme tendens ses i deres danske stile. Måske kunne en øget fælles indsats hos dansk- og sproglærerne skabe en større bevidsthed hos eleverne, så sådanne fejltyper kan undgås.

De uregelmæssige datidsformer er der mange fejl i selv hos de sprogligt stærke elever, samt forkert brug af hjælpeverberne og 3. person nutids entals – s! Og endeligt forkert brug af – ingform. Eleverne synes måske, at det lyder mere engelsk, når de anvender denne form.

Tegnsætning

Alt for mange elever forstår tilsyneladende ikke hvilken betydning, et punktum kan have for forståelsen af en tekst. De skriver bare løs og laver alt for lange sætninger. Igen kan et tættere samarbejde med danskundervisningen anbefales. Hvis eleverne anvender kommaer, er det tit meget tilfældigt, hvor de drysses, eller de anbringes som på dansk. Først og fremmest må der gøres en indsats for, at eleverne får lært at sætte punktum. Det næste vil derefter være kun at anvende komma, hvor det er nødvendigt.

Et udpluk af årets sprogløster:

I will give Marge Turner right

I'm agree

They didn't said

You will experience the whole other side of the country

You learn a lot of people to know

I will shoot on I am playing 3-5 hours on a week

Jake is working home from school

You are late on it

We had a lot in comment

He was in title to use his gun

The school will maybe kick him about

I biked home with the same she called

We connoisseur each other very gut

He had such a head egg

I cut try her self phone

The boy began bleating after being beaten

It might sounds

It will go out over her school

Taken out of their normally life

I just want to sit in my rum and look out the window

The rich are getting richer, but the pure are getting more pure. Is that fair?

So mutch foot

So we should begin to

Er elevbesvarelsene blevet bedre?

Den generelle vurdering er, at middelgruppen er blevet bedre, dvs. at færre får 7, men at besvarelsene kan opnå et 8-tal. Ligeledes er der færre helt dårlige besvarelses, hvad måske skyldes, at skolerne nu er blevet mere bevidste om mulighederne for, at de svageste elever kan fravælge at tilmelde sig den skriftlige prøve, og kun aflægges den mundtlige del.

FS-10 den mundtlige prøve.

Af censorrapporterne fremgår det, at prøverne i langt de fleste tilfælde er forløbet uden problemer. Prøvematerialet afsendes som foreskrevet, dog er der stadig enkelte steder, hvor en lyd kopi af lytteteksterne ikke medsendes. Det er vigtigt, at censor kan lytte til teksterne, for kun derigennem kan denne afgøre niveau og sværhedsgrad. Det kan ikke læses ud af et manus. Ligeledes medsendes ikke altid en oversigt over sammenhængen mellem den enkelte opgivelse og det tilhørende prøveoplæg.

Tekstopgivelser er som oftest en blanding fra lærebogssystemer og tekster fra nettet, supplerende materialer eller engelsksprogede blade. Det er sjældent eleverne har individuelle opgivelser, så man må håbe klassens fælles tekstopgivelser er baseret på klassens ønsker.

Alt tyder på at denne prøveform, også hos de mange nye lærere, fungerer efter hensigten, og at prøverne afvikles i en god atmosfære. Evalueringsskemaet fra vejledningen anvendes i langt de fleste tilfælde.

En ny mundtlig prøveform til FS-10?

Ganske naturligt har mange i år efterlyst oplysninger, om en evt. ændret mundtlig prøve til FS-10 kan forventes til prøverne i sommeren 2008. Som mange pointerer, må dette være en naturlig udvikling i forbindelse med den ændring, der er sket med den nye mundtlige prøveform til FSA. Hertil kan kun svares, at en ændring ikke vil træde i kraft i skoleåret 2007/2008. Man afventer, at den nye 10.klasse lov træder i kraft i august 2008. Hvilke justeringer og ændringer, der da vil ske, er der ikke taget stilling til endnu. I skoleåret 2006/2007 har der kun været et par forsøg med en ændret prøveform.

Praktiske forhold - fremsendelse af skriftlige opgaver og karakterlister

Mange censorer klager over, at nogle skoler er flere dage om at fremsende de skriftlige opgaver, således at de må bruge unødvendigt meget tid på mange gange at skulle på posthuset for at afhente de anbefalede breve. Ligeledes var opgaverne hverken hæftede sammen, når der var flere ark, eller lagt i rækkefølge i overensstemmelse med karakterlisten. Mange skoler overholdt heller ikke tidsfristen med hensyn til at fremsende lærernes karakterlister til FS-10 prøven. Skolerne gav som undskyldning, at der var en ny ledelse og nyt kontorphersonale, så vante rutiner ikke var så selvfølgelig længere. Uden tvivl vil forholdene være i orden næste år.

Endnu et forvirrende element er, at reglerne for fremsendelse af karakterlisterne er forskellige for FSA-prøverne og for FS-10 prøverne. På FSA-niveau skal opgaverne rettes af to censorer, en beskikket og en kommunal censor, og begge skal sende deres karakterlister til skolen, hvor skolens leder fastsætter den endelige karakter på grundlag af begge lister. Som noget nyt vægtes den beskikkede censors karakter ikke højere end den kommunale censors, men karakteren gives på grundlag af et almindeligt gennemsnit.

Til FS-10 prøverne skal den beskikkede censor stadig ved sin underskrift godkende den endelige karakter, hvorfor tidsfristerne skal overholdes, så der evt. kan ske forhandling mellem censor og lærer, hvis dette er ønskeligt. På dette niveau vægtes censors karakter stadig højere end lærerens. Hvis en beskikket censor fx har givet 8 og læreren 9, bliver elevens karakter 8.

Den nye karakterskala og engelsk

Med start i foråret 2007 og afsluttende i efteråret har Skolestyrelsen afholdt en landsdækkende møderække, hvor den nye karakterskala er gennemgået, og hvor deltagerne har fået lejlighed til at anvende skalaen i forbindelse med skriftlige elevbesvarelser på både FSA og FS-10 niveau. På <http://us.uvm.dk/gymnasie/karakter/documents/Engelskinkl.10.kl.220507.pdf> kan der findes beskrivelser til både de mundtlige og skriftlige prøver på de tre niveauer 12, 7 og 02.

Ikke mindst til vurdering af de mundtlige præstationer er det vigtigt at kunne give en dækkende beskrivelse af elevpræstationen, hvoraf det fremgår, hvad eleven sprogligt kan og hvilke sproglige mangler, eleven har. Evalueringsskemaerne i vejledningen (<http://us.uvm.dk/grundskole/proeverogevaluering/documents/engelsk190207.pdf>) kan ligeledes være til stor nytte. På disse ark kan lærer/censor desuden tilføje egne noter.

Selv om der findes omsætningstabeller fra den gamle 13-skala til den nye 7-trins-skala, er det vigtigt nøje at kende og kunne anvende beskrivelserne i den nye skala for de enkelte karaktertrin.